

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ทำการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกและไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันในจังหวัดเชียงใหม่

การสุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัยใช้แบบเฉพาะเจาะจง (Multi-Stage Sampling) ดังนี้

1. เลือกอำเภอตัวอย่างที่มีประชากรปลูกและไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันมากที่สุดจำนวน 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเชียงดาว และอำเภอสะเมิง เป็นตัวแทนของประชากรปลูกและไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันในจังหวัดเชียงใหม่
2. เลือกตำบลตัวอย่าง แบบเฉพาะเจาะจง จากตำบลที่มีประชากรปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันมากที่สุดในแต่ละอำเภอจำนวน 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่สาบ ตำบลทุ่งข้าวพวง และตำบลเมืองนะ มีเกษตรกรทั้งหมด 16,873 ราย
3. เลือกจำนวนตัวอย่างจากการคำนวณหาขนาดตัวอย่างสัดส่วนประชากร จำนวนร้อยละ 0.5 ของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพัน ได้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 84 ราย
4. ทำการเลือกจำนวนตัวอย่างของเกษตรกรผู้ไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพัน โดยใช้ขนาดตัวอย่าง ของเกษตรกรทั้งหมด 84 คน เท่ากับจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่น เนื่องจากไม่ทราบข้อมูลผู้ไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันที่แน่นอน
5. รวมกลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรผู้ปลูกและผู้ไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพัน ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 168 ราย

6. หาขนาดตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างแต่ละตำบล ตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในตำบลโดยใช้สูตร Nag talon อ้างโดย (นำชัย, 2529:54-55)

$$n_1 = \frac{nN_1}{N}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (คน)

n_1 = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกในแต่ละตำบล

N = ประชากรทั้งหมด

N_1 = ประชากรทั้งหมดของแต่ละตำบล

7. ทำการสุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกและผู้ไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาณผูกพัน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเพื่อให้ได้เกษตรกรครบตามจำนวนของขนาดกลุ่มตัวอย่างในตำบลนั้นๆ

ตารางที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบง่ายตามสัดส่วนของแต่ละตำบล

ตำบล	จำนวนเกษตรกรทั้งหมด (ราย)	ผู้ปลูกมะเขือม่วง ญี่ปุ่น	ผู้ที่ไม่ปลูกมะเขือม่วง ญี่ปุ่น
ตำบลแม่สาบ	1,777	9	9
ตำบลทุ่งข้าวพวง	3,684	18	18
ตำบลเมืองนะ	11,422	57	57
รวม	16,873	84	84

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-ended question) และคำถามปลายเปิด (Open-ended question) สัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกและไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาณผูกพันแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสังคมรวมไปถึงชื่อเสียงและ
เสียงของบริษัทผู้ทำการส่งเสริมการปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพัน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการเกษตรกรในการปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่น
แบบมีสัญญาผูกพัน

การทดสอบแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบสัมภาษณ์ 2 ส่วน คือ

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไป
ปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงถูกต้องของเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุง
แก้ไข

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับเกษตรกรผู้ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญา
ผูกพัน จำนวน 15 รายและผู้ไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันจำนวน 15 ราย ซึ่งเป็น
ประชากรตัวอย่าง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม แล้วนำกลับไปทดสอบอีกครั้ง เพื่อให้ได้
ความเที่ยงตรง จึงนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้เป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการใช้แบบสัมภาษณ์ ไปสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูก
มะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันของภาคเอกชน และเกษตรกรผู้ปลูกและไม่ปลูกมะเขือม่วง
ญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันจำนวน 168 ราย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาจากเอกสารข้อมูลต่างๆ รวมไปถึง
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่ได้จากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการ
ศึกษาวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป
เพื่อการวิจัยทางสังคม ซึ่งประกอบไปด้วยสถิติที่ใช้ คือ

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงวิเคราะห์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม กับการตัดสินใจปลูกและไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันของเกษตรกร

มีสูตรการหาค่าไคสแควร์ (Chi-square) ดังนี้

$$X^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$$

X^2 = ไคสแควร์ (Chi - Square)

O = ค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกต (Observed Frequency)

E = ความถี่ที่ได้ตามทฤษฎีหรือตามที่คาดหวัง (Expected Frequency)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved